

**Бегерський Д.Б., доцент кафедри автомобілів і
транспортних технологій, к.т.н.
Пехоцька А.В., студентка групи ЗТРТ-22м
Державний університет «Житомирська політехніка»**

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ В СФЕРІ ПАСАЖИРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ І ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Відомо [1], що у сучасних умовах для будь-якого виду транспорту існує проблема якості перевезень пасажирів. Це викликано роллю транспорту в житті суспільства, оскільки велика частина поїздок пасажирів у містах пов'язана з трудовим процесом і збільшенням відстаней поїздок. Також було виявлено, що це, в свою чергу, загострює проблему регулярності перевезень, оскільки циклічність формування пасажиропотоків вимагає і відповідної організації пасажирських перевезень.

В даний час ця проблема повинна вирішуватися на основі створення безперервної логістичної системи транспортування пасажирів. Основною умовою цієї безперервної логістичної системи транспортування пасажирів стає своєчасне задоволення попиту на транспортну послугу шляхом автоматизації управління рухом пасажирського транспорту.

Крім того, на міському громадському маршрутному транспорті необхідне впровадження системи моніторингу кількості перевезених пасажирів. Конструктивно така система контролю пасажирських перевезень являє собою комплект з бортового контролера, встановленого на кожній одиниці рухомого складу і блоку з керуючою програмою, що знаходиться на диспетчерському пункті. Контролер по кабельній системі отримує сигнали від датчиків, встановлених в верхніх або нижніх частинах прорізів дверей для входу пасажирів.

Аналіз якості пасажирських автомобільних перевезень по показнику безпеки.

Як відомо, першорядне значення перевезень пасажирів автомобільним маршрутним транспортом визначається тим, що до 60% всієї транспортної роботи виконується саме цим видом транспорту. Проте, разом з такою великою кількістю транспортної роботи, в сфері пасажирського автомобільного маршрутного транспорту спостерігається доволі багато серйозних і актуальних проблем. Однією із таких проблем є те, що, у зв'язку з давнім терміном випуску та дуже тривалим і активним терміном експлуатації, значна частина парку автомобільного маршрутного транспорту є фізично і морально зношеною. В додаток до цього, через надзвичайно сильне збільшення кількості легкових автомобілів на дорогах в останні декілька років, пропускна здатність вулично-дорожньої маршрутної мережі в містах виявилася вичерпаною, значно погіршилися умови формування транспортних потоків, істотно збільшився час поїздок, з'явилися небачені раніше затори на багатьох не тільки центральних, але й другорядних вулицях. Всі ці фактори, перераховані вище, негативно впливають на безпеку перевезень пасажирів, яка, окрім цього, і так відстає від світового рівня. Паралельно з цим залишається високим внесок автомобільного маршрутного транспорту в забруднення навколишнього середовища. Усі вищепераховані проблеми ми можемо яскраво спостерігати і у місті Житомир.

Таким чином очевидно, що зазначені проблеми значно погіршили якість перевезень в системі пасажирського автомобільного маршрутного транспорту.

Нинішній стан системи міського громадського транспорту вимагає розробки сучасних методів підвищення ефективності транспортної діяльності з обов'язковим урахуванням системного підходу. Також необхідно зазначити, що головним та першочерговим завданням є розвиток методичних положень до організації транспортного процесу, особливо тих, що стосуються підвищення його якості та безпеки.

До показників, за допомогою яких можливо оцінити якість перевезень, можна віднести наступні:

- час пересування;
- комфортабельність поїздки;
- час очікування транспорту;
- безпека поїздки;
- ціна поїздки.

Показник рівня безпеки перевезень пасажирів міським громадським пасажирським автомобільним маршрутним транспортом розглядається різними вченими з позиції різних підходів. Вагомість цього показника у всіх авторів різна, але, у всіх без винятку, присутність такого показника є обов'язковою. Окрім цього, погляд на таке поняття як «безпека перевезень» у кожного автора також свій. Відносячи його до складу послуги перевезення, автори виходять з таких понять, як:

- показник рівня аварійності;
- надійність водіїв;
- надійність транспортних одиниць;
- забезпечення безпеки умов перевезень.

- кваліфікованість водіїв.

На основі аналізу відомих досліджень встановлено, що у всіх стандартах, пов'язаних з маршрутними пасажирськими транспортними послугами, відображені вимоги безпеки перевезень.

Також можна навести узагальнені результати експертних оцінок найбільш значущих показників якості маршрутних пасажирських перевезень та результатів аналізу вимог споживачів, які показали наступний розподіл:

- 1) Безпека поїздки P1 - 23,3%;
- 2) Комфортність поїздки P2 - 23,0%;
- 3) Доступність поїздки P3 - 22%;
- 4) Вартісний показник P4 - 18,2%;
- 5) Інформаційний показник (рівень інформаційного сервісу) P4 - 13,5%.

Для підвищення якості перевезень в системі міського громадського пасажирського автомобільного маршрутного транспорту за виявленими показниками якості, необхідне впровадження комплексу заходів, сформованого за чотирима основними напрямками: соціальний; технічний; організаційний; економічний.

Таким чином, можна стверджувати, що задачі підвищення якості пасажирських перевезень громадським транспортом вимагають комплексного і системного підходу, а дослідження спрямовані на підвищення якості транспортного обслуговування населення у містах і, зокрема у Житомирі, є актуальними.

Література

1. Аулін В.В., Голуб Д.В. Якість перевезення пасажирів як невід'ємна частина транспортного процесу. Вісник КДПУ імені Михайла Остроградського. 2008. Випуск 5/2008. Частина 2. С. 80-84.